

Соціальна психологія

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Прикладна психологія
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	2 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни, розподіл годин за аудиторними заняттями та самостійною роботою	6 кред. ЕКТС/180 годин лекції – 8 годин, семінарські – 4 годин, самостійна робота – 168 годин
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен / домашня контрольна робота
Розклад занять	Лекції, семінарські заняття
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://psy.kpi.ua/vikladachi/

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Враховуючи важливість соціально-психологічних знань для сучасної людини, що дають змогу кожній особистості здійснювати власну діяльність у різних сферах суспільного життя, дотримуючись моральних норм і цінностей суспільства створено курс «Соціальна психологія».

Навчальна дисципліна складається з лекційних занять, в яких міститься цікава теоретична інформація про соціальну психологію, наводяться приклади (результати досліджень, психодіагностичні тести, результати експериментів), надається велика кількість практичних порад, які здобувачі освіти можуть застосовувати на практиці.

Комунікація з викладачем відбувається під час навчальних занять і консультацій, які проводяться за графіком (доступним на сайті кафедри психології та педагогіки).

Відповідно до вимог ОПП **метою дисципліни** є формування у здобувачів освіти:

Загальних компетентностей:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (ЗК 1)
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. (ЗК 2)
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (ЗК 4)
- Здатність та готовність впроваджувати наукові основи та рекомендації щодо сучасної життєдіяльності, засоби фізичного, психічного, психологічного і духовного розвитку особистості й самовдосконалення. (ЗК13)
- Здатність і готовність до безперервного й актуального навчання, опанування новими знаннями, методичними розробками, інноваційними проектами, володіння новітніми технологіями в галузі психології. (ЗК15).

Фахових компетентностей:

- Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. (ФК 1)

- Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. (ФК 2)
- Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. (ФК 3)
- Здатність використовувати теоретичні знання для розробки, впровадження та використання нових методів психодіагностики, корекції, консультування (ФК 12)

Програмні результати навчання:

- Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПРН3)
- Рефлексувати можливості власного інтелектуального потенціалу для вирішення завдань професійної діяльності (ПРН20)

2.Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами даних наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософії, історії, тощо. «Соціальна психологія» тісно пов'язана з дисциплінами: «Психологія конфлікту» та «Вікова та педагогічна психологія». Також, за структурно-логічною схемою освітньо-професійної програми дана навчальна дисципліна пов'язана з ОК «Соціальна психологія. Курсова робота».

Дисципліна перебуває у певному зв'язку з іншими дисциплінами соціально-логіко-гуманітарного блоку, що створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття здобувачами освіти змісту пропонованої дисципліни.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опанувати дисципліни магістерського рівня.

3.Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Соціальна психологія як наука

Лекція 1. Соціальна психологія як наука

Лекція 2. Методи та напрями розвитку соціальної психології

Розділ 2. Соціальна психологія особистості

Лекція 3. Особистість як предмет вивчення соціальної психології

Лекція 4. «Я-концепція» та соціалізація особистості

Розділ 3. Напрями соціалізації особистості

Лекція 5. Етнічна та гендерна соціалізація особистості

Лекція 6. Економічна та політична соціалізація особистості

Розділ 4. Загальна характеристика міжособистісного спілкування

Лекція 7. Загальна характеристика міжособистісного спілкування

Лекція 8. Види, правила і техніки спілкування

Розділ 5. Психологія міжособистісної взаємодії

Лекція 9. Психологія міжособистісної взаємодії. Комунікативна сторона спілкування.

Лекція 10. Перцептивна та інтерактивна сторони спілкування

Розділ 6. Соціальна психологія малої групи

Лекція 11. Основні характеристики малої групи, та її соціометрична та комунікативна структури.

Лекція 12. Характеристика групових явищ в малих групах

Розділ 7. Соціальна психологія міжгрупових відносин

Лекція 13. Соціальна психологія міжгрупових відносин

Лекція 14. Процеси міжгрупової інтеграції та диференціації

Розділ 8 Психологія великих груп

Лекція 15. Психологія великих груп

Лекція 16. Психологія натовпу, чуток та паніки

Розділ 9 Етнонаціональні та класові особливості існування людства

Лекція 17. Етнонаціональні та класові особливості існування людства

Лекція 18. Національно-психологічні явища

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1 Базова література

1. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностаї, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
2. Соціальна психологія : навч. посібн. / Воляннюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В., Блохіна І. О., Кононець М. О., Москаленко О. В., Боковець О. І., Андрійцев Б. В. – Київ, 2019. 254 с. <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27765/1/Social-psychology.pdf>
3. Соціальна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Сербова, О. Л. Туриніна, О. В. Москаленко, С. О. Хілько, В. О. Чумаков ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Електронні текстові дані (1 файл: 7,83 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 595 с. <https://ela.kpi.ua/items/c047fef0-8cdb-46fa-aa4c-c7b4e6a41250>
4. Соціальна психологія: навчальний посібник/ В. М. Поліщук. - Суми: Університетська книга (Україна), 2021. – 271 с. ISBN 978-966-680-272-4
5. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): Навч. посібник [електронне видання]: / Сурякова М.В., Панфілова Г.Б., Склянська О.В. - Дніпро: Середняк Т. К., 2021, – 150 с.

4.2 Допоміжна література

1. Кононець М.О. Психологія лідерства: навч. посібн. / Київ, КВІЦ, 2020. – 252 с.
2. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020 <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/17174>
3. Лебон Г. Психологія мас. К.: Видавництво Мультимедийное Издательство Стрельбицкого. – 2020. – 236 с.
4. Фройд З. Психологія спільнот і аналіз людського «Я» К.: Мультимедийное издательство Стрельбицкого. – 2021 р. – 79 с.
5. Чалдині Р. Психологія впливу / Р. Чалдині ; пер. з англ. М. Скоробогатова. – 2-е вид. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2019. – 352 с.
6. Baron, R. A., & Branscombe, N. R. Social Psychology (14th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon. 2016.
7. Baumeister, R. F., & Bushman, B. J. Social Psychology and Human Nature (4th ed.). Belmont, CA: Thomson/Wadsworth. 2016.
8. Gilovich, T., Keltner, D., Chen, S., & Nisbett, R. Social Psychology (5th ed.). New York: W. W. Norton. 2019.
9. Heinzen, T., & Goodfriend, W. Social Psychology. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. 2018.
10. Gruman, J., Schneider, F. W., & Coutts, L. M. (Eds.). Applied Social Psychology: Understanding and Addressing Social and Practical Problems (3rd ed.). London: Sage Publications. 2016.
11. Matsumoto, D., & Juang, L. Culture and Psychology (6th ed.). Belmont, CA: Wadsworth/Cengage Learning. 2016.
12. Shiraev, E. B., & Levy, D. A. Cross-Cultural Psychology: Critical Thinking and Contemporary Applications (6th ed.). New York: Routledge. 2016.
13. Sighele S. The Criminal Crowd and Other Writings on Mass Society. University of Toronto Press, Political Science. 2018. – 496 p.
14. Steg, L., Keizer, K., Buunk, A. P., & Rothengatter, T. (Eds.). Applied Social Psychology. 2017.
15. Vallacher, R. R. Social Psychology: Exploring the Dynamics of Human Experience. New York: Routledge. 2020.
16. Zanna, M., & Olson, J. M. (Eds.). Advances in Experimental Social Psychology (Vol. 54). San Diego, CA: Academic Press. 2016.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Заочна форма

Лекційні заняття

з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на самостійну роботу здобувачів освіти)
1	<p>Лекція 1. Соціальна психологія як наука</p> <ol style="list-style-type: none">1. Історія становлення соціальної психології2. Предмет, об'єкт і структура соціальної психології та її зв'язок з іншими науками <p>1. Методи соціальної психології</p> <p>Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Охарактеризуйте передумови виникнення соціальної психології.2. Які важливі досягнення були притаманні різним історичним етапам становлення і розвитку соціально-психологічного знання?3. Порівняйте між собою перші соціально-психологічні теорії, виділивши їхні сильні і слабкі сторони.4. Коли і де соціальна психологія постала як окрема наука? Схарактеризуйте процес її виокремлення.5. Що вивчає соціальна психологія? Дайте визначення предмета цієї науки.6. Як відбувалися становлення і розвиток соціальної психології в Україні?7. Назвіть основні методи дослідження соціальної психології та проаналізуйте їх з погляду їхніх дослідницьких можливостей та обмежень.
2	<p>Лекція 3. Особистість як предмет вивчення соціальної психології</p> <ol style="list-style-type: none">1. Особистість як предмет вивчення2. Соціальна установка особистості <p>Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Чому дослідження особистості повинно здійснюватися нерозривно від суспільства, в якому вона існує?2. Надайте характеристику поняття «установка»,3. Назвіть функції установок.
3	<p>Лекція 7. Загальна характеристика міжособистісного спілкування</p> <ol style="list-style-type: none">1. Загальна характеристика спілкування2. Спільнота, мова, мовлення <p>Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Порівняйте змістовне навантаження понять «спілкування» і «комунікація».2. Поясніть, що таке рівні спілкування.3. Назвіть і проаналізуйте функції спілкування.4. Проаналізуйте співвідношення понять «спільнота», «спільність» і «спілкування».5. Розкрийте змістовне навантаження понять «мова» і «мовлення».
4	<p>Лекція 11. Основні характеристики малої групи. Соціометрична та комунікативна структури малої групи.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Мала група та її основні характеристики2. Соціометрична структура малої групи3. Комунікативна структура малої групи <p>Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Назвіть основні параметри аналізу малої групи.2. Охарактеризуйте соціометричну структуру малої групи3. Охарактеризуйте комунікативну структуру малої групи

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських занять: сформувавши у здобувачів освіти: розуміння теоретичного матеріалу; вміння формувати самостійні судження, відстоювати власні погляди, аргументуючи їх на основі наукових фактів; уміння та навички самостійної роботи з підготовки до безпосередньої участі у семінарі-обговоренні.

№	Назва теми заняття та перелік основних питань (питання для поточного контролю та завдання на самостійну роботу здобувачів освіти)
1	<p>Семінар 1. Соціальна психологія як наука. Методи соціальної психології.</p> <p>Мета: систематизувати та закріпити знання здобувачів освіти про методи соціальної психології.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <p>Історія становлення соціальної психології</p> <p>Предмет, об'єкт і структура соціальної психології та її зв'язок з іншими науками</p> <p>Становлення і розвиток соціальної психології в Україні</p> <p>Основні методи дослідження в соціальній психології.</p> <ul style="list-style-type: none">• Метод спостереження• Метод фокус-груп.• Метод аналізу документів• Контент-аналіз• Метод опитування• Метод соціометрії• Метод групової оцінки особистості• Тести• Експеримент <p>Етапи соціально-психологічного дослідження.</p> <p>Основні вимоги до методів дослідження: точність, валідність та надійність.</p> <p>Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Охарактеризуйте передумови виникнення соціальної психології.2. Які важливі досягнення були притаманні різним історичним етапам становлення і розвитку соціально-психологічного знання?3. Порівняйте між собою перші соціально-психологічні теорії, виділивши їхні сильні і слабкі сторони.4. Коли і де соціальна психологія постала як окрема наука? Схарактеризуйте процес її виокремлення.5. Як відбувалися становлення і розвиток соціальної психології в Україні?6. Назвіть основні і охарактеризуйте методи соціальної психології.7. Які основні переваги та недоліки методу спостереження?8. Охарактеризуйте метод фокус-груп.
2	<p>Семінар 8. Види, правила і техніки спілкування</p> <p>Мета: систематизувати та закріпити знання здобувачів освіти про види, правила і техніки спілкування</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Види спілкування2. Правила і техніки спілкування <p>Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Назвіть і проаналізуйте різновиди мовлення.2. Який зміст ви вкладаєте у поняття «вербальне» і «невербальне» спілкування.3. Охарактеризуйте різновиди вербального міжособистісного спілкування.4. Дайте характеристику засобів невербального спілкування.5. Розкрийте особливості техніки спілкування, заснованого на розумінні.

6. Самостійна робота здобувача освіти

Здобувачі освіти самостійно опрацьовують питання семінарських занять які не увійшли у матеріали лекцій.

Лекція 2. Напрями розвитку соціальної психології

1. Напрями розвитку соціальної психології:

- психоаналіз;
- біхевіоризм;
- когнітивізм;
- гуманістична психологія;
- інтеракціонізм

2. Теорія екологічних систем Бронфенбреннера

Лекція 4. «Я-концепція» та соціалізація особистості

1. «Я-концепція» як соціально-психологічний феномен
2. Соціалізація особистості: теорії, умови, механізми, стадії

Лекція 5. Етнічна та гендерна соціалізація особистості

1. Етнічна соціалізація
2. Гендерна соціалізація

Лекція 6. Економічна та політична соціалізація особистості

1. Економічна соціалізація
2. Політична соціалізація

Лекція 8. Види, правила і техніки спілкування

1. Види спілкування
2. Правила і техніки спілкування

Лекція 9. Психологія міжособистісної взаємодії. Комунікативна сторона спілкування.

1. Міжособистісна взаємодія у сумісній діяльності
2. Комунікативна сторона спілкування (обмін інформацією, зворотній зв'язок, бар'єри, вплив)

Лекція 10. Перцептивна та інтерактивна сторони спілкування

1. Перцептивна сторона спілкування (механізми соціальної перцепції, формування першого враження, стереотипи)
2. Інтерактивна сторона спілкування (стратегії взаємодії, структура взаємодії, структура конфліктної взаємодії)

Лекція 12. Характеристика групових явищ в малих групах

1. Характеристика групових явищ (лідерство та керівництво, груповий тиск, міжособистісне спілкування, згуртування)
2. Міжособистісні відносини в малій групі
3. Міжособистісні конфлікти в групі

Лекція 13. Соціальна психологія міжгрупових відносин

1. Характеристика міжгрупових відносин у соціальній психології
2. Соціальна ідентичність і порівняння

Лекція 14. Процеси міжгрупової інтеграції та диференціації

1. Процеси міжгрупової інтеграції та диференціації
2. Міжгрупова ворожість

Лекція 15. Психологія великих груп

1. Типологія, структура, загальні ознаки і рівні розвитку великих соціальних груп
2. Психологічні явища у великих соціальних групах

Лекція 16. Психологія натовпу, чуток та паніки

1. Психологія натовпу
2. Психологія чуток та паніки

Лекція 18. Національно-психологічні явища

1. Національно-психологічні явища
2. Етнонаціональні особливості українського народу

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні дисципліни семестровий рейтинг здобувача освіти формують: робота на семінарах, і написання домашньої контрольної роботи. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Відвідуваність і виконання завдань

Здобувачам освіти важливо відвідувати лекції, оскільки на них висвітлюватиметься систематизований навчальний матеріал, що дасть змогу краще підготуватись до семінарських занять і в цілому опанувати дану дисципліну. Відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь здобувачів освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. Пропуск семінарського заняття не дає можливість отримати здобувачу освіти бали у семестровий рейтинг. Разом з тим, здобувач освіти, який пропустив семінарські заняття з поважної причини, і має необхідний документ, який підтверджує відсутність (наприклад довідку від лікаря), може протягом 1-го тижня після дати пропущеного семінару, здати підготовлену доповідь викладачу під час консультацій або під час перерви у навчальному занятті і отримати не більше половини максимального вагомого балу, який передбачений за участь в семінарі. Графік консультацій, доступний на сайті кафедри психології та педагогіки, але викладач сам призначає здобувачу освіти час консультації в індивідуальному порядку.

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни (силабусом), яка є доступною в особистому кабінеті здобувача освіти в системі «Кампус», гугл класі або на сайті кафедри психології та педагогіки.

На лекціях та семінарських заняттях допускається використання ноутбуків та смартфонів, але лише для цілей, пов'язаних з навчанням. Бажано, щоб на семінарському занятті здобувач освіти використовував підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття.

Форми роботи

На лекціях висвітлюється зміст тем кредитного модуля «Соціальна психологія». На семінарських заняттях здобувачі освіти поглиблюють та розширюють знання з соціальної психології. Під час семінарських занять викладач резюмує сильні та слабкі місця у доповідях здобувачів освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання здобувачів освіти з теми семінарського заняття.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: доповіді і участь у дискусії на семінарах, написання домашньої контрольної роботи.

Семестровий контроль: екзамен

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг здобувача освіти з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) доповіді та доповнення відповідей інших здобувачів освіти у процесі дискусії на семінарських заняттях;
- 2) написання домашньої контрольної роботи.
- 3) написання екзаменаційної контрольної роботи.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських заняттях:

Максимальна кількість балів складає 20 (максимальна кількість балів на 1 занятті – 10):

Активна участь у проведенні заняття; надання повної, аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших здобувачів освіти у процесі дискусії	7-10
активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	3-6
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування, відсутність відповіді, ухиляння від участі у семінарському занятті	0-2

Здобувач освіти отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача освіти.

Викладач оцінює роботу здобувача освіти на кожному семінарському занятті. Оцінка повідомляється здобувачу освіти на занятті або в його особистому кабінеті електронного кампусу.

2. Написання домашньої контрольної роботи

Домашня контрольна робота (ДКР) - написання есе - вид письмової роботи, що виражає індивідуальне міркування та думку автора з конкретного питання соціальної психології. Здобувачі освіти мають право самостійно сформулювати тему есе.

У процесі написання есе важливо продемонструвати:

- вміння осмислити конкретну проблему та сформулювати певну позицію щодо неї;
- вміння самостійно проводити пошук літератури з певної тематики (у тому числі й іноземними мовами);

- вміння проаналізувати конкретну ситуацію на підставі прочитаного матеріалу щодо певної проблеми;

- вміння аргументовано викласти свою позицію щодо певного питання;

- вміння правильно оформлювати цитати та посилання на літературу.

Обсяг есе 5-7 сторінок (включаючи титульний лист та список літератури).

Під час написання есе здобувач освіти може:

- 1) проаналізувати конкретний випадок, приклад, взятий із художньої або біографічної літератури, кінематографа, суспільного життя або власного досвіду автора;

- 2) проаналізувати проблему, яка не має очевидної відповіді та запропонувати свій варіант її вирішення;

- 3) зробити критичний аналіз будь-якого значимого розуміння певної теми.

Есе не має жорстко заданої структури, оскільки вона залежить від специфіки конкретної теми.

У загальному вигляді есе може мати таку структуру:

1. Титульний лист
2. Вступ.
3. Основна частина.
4. Висновки.
5. Список літератури.

Критеріями оцінки есе є:

- відповідність змісту тексту обраній темі;
- наявність чіткої та логічної структури тексту;
- наявність в есе авторської позиції з проблематики яка ним аналізується;
- обґрунтованість, аргументованість, доказовість висловлюваних положень та висновків автора;
- відсутність орфографічних, пунктуаційних, стилістичних та фактичних помилок;
- відповідність оформлення роботи вимогам, що висуваються.
- здача есе у встановлений термін.

Критерії оцінювання:

Аргументоване есе, у якому здобувач освіти показав здатність мислити самостійно, логічно, послідовно, об'єктивно. Виконано творчо, представляє інтерес. Відображено думку автора та його навик мислити критично. Обсяг викладу – не менше 7 сторінок. Подано у встановлені терміни.	21-30
Аргументоване есе - логічне, послідовне, об'єктивне та повне розкриття заданої теми. Виконано творчо, становить інтерес. Відображено думку автора. Але є деякі недоліки (стилістичні, орфографічні помилки, недостатній обсяг). Обсяг викладу – не менше 5 сторінок. Подано у встановлені терміни.	11-20
Есе, у якому здобувач освіти продемонстрував поверхневі знання щодо теми есе, або висловив чиеюсь позицію шляхом простого опису. Виклад не містить критичного аналізу, підтвердження або спростування позиції, яка описується або власна думка автора есе відсутня. Є недоліки (стилістичні, орфографічні помилки, недостатній обсяг). Обсяг викладу – не менше 5 сторінок. Порушено термін здачі роботи.	0-10

Умови допуску до семестрового контролю: здобувачі освіти, які не виконали всіх передбачених силабусом завдань й мають рейтинг нижче 25 балів до екзамену - **не допускаються**.

Семестровий контроль:

3. Написання екзаменаційної контрольної роботи

Здобувачі освіти, які виконали умови допуску (мають більше 25 балів у поточному контролі), виконують екзаменаційну роботу.

Екзаменаційна контрольна робота:

- **при онлайн-навчанні:** екзаменаційна контрольна робота складається з 50 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни та виконується письмово - за допомогою гугл-тестів, доступ до ЕКР надається здобувачам освіти лише під час проведення екзамену. Тривалість ЕКР – 90 хвилин. Кожне питання ЕКР містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача здобувача освіти – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку здобувача освіти) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Максимальна кількість балів складає 50 (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 50)	1
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 50)	0

- **при офлайн-навчанні:** екзаменаційна контрольна робота складається з 2-х теоретичних питань за тематичними розділами курсу й проводиться у письмовій формі Тривалість екзамену – 90 хвилин. Вагомий бал кожного питання – 25.

Приклад:

Екзаменаційне завдання № 1

1. Охарактеризуйте соціетальну психіку як своєрідну психокультуру соціуму.
2. Охарактеризуйте різновиди вербального міжособистісного спілкування.

Екзаменаційне завдання № 2

1. Охарактеризуйте особливості поведінки індивіда у натовпі.
2. Охарактеризуйте поняття «соціальна стратифікація».

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9.Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам освіти

Працюючи на лекції здобувачу освіти варто конспектувати основні поняття. При підготовці до семінарського заняття, здобувач освіти має опрацювати лекційний матеріал з відповідної теми, а також бажано ознайомитись з додатковою літературою. Якщо у здобувачів освіти виникають питання необхідно обговорити їх з викладачем.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри психології та педагогіки, к.психол.н, доцентом, Кононець Марією Олександрівною.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 15 від 31.05. 2024 р.)

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024 р.)

Перелік питань до екзаменаційної контрольної роботи

1. Охарактеризуйте передумови виникнення соціальної психології.
2. Які важливі досягнення були притаманні різним історичним етапам становлення і розвитку соціально-психологічного знання?
3. Порівняйте між собою перші соціально-психологічні теорії, виділивши їхні сильні і слабкі сторони.
4. Коли і де соціальна психологія постала як окрема наука? Схарактеризуйте процес її виокремлення.
5. Як відбувалися становлення і розвиток соціальної психології в Україні?
6. Назвіть основні і охарактеризуйте методи соціальної психології.
7. Які основні переваги та недоліки методу спостереження?
8. Охарактеризуйте метод фокус-груп.
9. Назвіть напрямки розвитку соціальної психології та охарактеризуйте їх роль у розвитку соціально-психологічного знання.
10. Як Ви розумієте взаємозв'язок між мікросистемою, мезосистемою, екзосистемою і макросистемою в соціально-екологічній теорії У. Бронфенбреннера?
11. Чому дослідження особистості повинно здійснюватися нерозривно від суспільства, в якому вона існує?
12. Надайте характеристику поняття «установка».
13. Назвіть функції установок.
14. Розкрийте поняття «Я-концепція» особистості та назвіть її структурні компоненти.
15. Яку роль відіграє самооцінка в процесі розвитку самосвідомості особистості?
16. Розкрийте сутність поняття «соціалізація» та визначте її основні етапи.
17. Охарактеризуйте соціетальну психіку як своєрідну психокультуру соціуму.
18. Розкрийте специфіку процесу інкультурації.
19. Визначте умови привласнення національно-культурних цінностей особистістю.
20. Як співвідносяться поняття «соціалізація», «соціалізація статі» та «гендерна соціалізація»?
21. Розкрийте поняття гендерної ролі.
22. Як співвідносяться поняття «дискримінація», «гендерна нерівність», «гендерна дискримінація»?
23. Розкрийте зміст поняття «економічна культура».
24. Схарактеризуйте ціннісні орієнтації як один з основних змістових елементів економічної соціалізації.
25. Розкрийте зміст поняття «економічна спрямованість особистості».
26. Розкрийте поняття і сутність процесу політичної соціалізації.
27. На якому етапі соціалізації і завдяки чому відбувається ідентифікація особистості з певною політичною спільнотою (державою, нацією)?
28. Визначте роль політичної культури в житті суспільства.
29. Порівняйте змістовне навантаження понять «спілкування» і «комунікація».
30. Поясніть, що таке рівні спілкування.
31. Назвіть і проаналізуйте функції спілкування.
32. Проаналізуйте співвідношення понять «спільнота», «спільність» і «спілкування».
33. Розкрийте змістовне навантаження понять «мова» і «мовлення».
34. Назвіть і проаналізуйте різновиди мовлення.
35. Який зміст ви вкладаєте у поняття «вербальне» і «невербальне» спілкування.
36. Охарактеризуйте різновиди вербального міжособистісного спілкування.
37. Дайте характеристику засобів невербального спілкування.
38. Розкрийте особливості техніки спілкування, заснованого на розумінні.
39. Дайте визначення поняттю «взаємодія».
40. Яку роль виконує механізм зворотного зв'язку?
41. У чому полягає суть комунікативних бар'єрів?

42. Охарактеризуйте перцептивну сторону спілкування.
43. Охарактеризуйте інтерактивну сторону спілкування.
44. Що таке «соціальний стереотип»?
45. Дайте визначення конфлікту. До яких наслідків призводить конфлікт?
46. Опишіть структуру й функції конфлікту.
47. Назвіть основні параметри аналізу малої групи.
48. Охарактеризуйте соціометричну структуру малої групи
49. Охарактеризуйте комунікативну структуру малої групи
50. У чому полягає феномен лідерства?
51. Які чинники впливають на рівень конформності людини?
52. У чому полягає процес групового тиску?
53. У чому сенс сумісності та спрацьованості у групі?
54. Назвіть види, ознаки та наслідки внутрішньогрупового конфлікту
55. Чому високостатусні члени групи можуть провокувати конфлікти? У чому полягає небезпека конфліктів між неформальним лідером і керівником групи?
56. Охарактеризуйте основні напрямки дослідження міжгрупових відносин.
57. Який взаємозв'язок існує між макро-, мезо- та макрорівнями міжгрупових відносин у суспільстві?
58. В чому полягає специфіка міжгрупового сприймання?
59. Що таке «соціальна стратифікація»? Чи може існувати суспільство без соціальної стратифікації? Чому?
60. Охарактеризуйте стратегії взаємодії між групами на рівні соціальної стратифікації.
61. Наведіть приклади внутрішньогрупового фаворитизму та міжгрупової дискримінації у відносинах між групами.
62. Охарактеризуйте основні положення теорії соціальної ідентичності.
63. В чому полягає соціальний зміст тенденції інтеграції та диференціації при взаємодії групи з іншими суб'єктами?
64. Поясніть зв'язок між агресивною поведінкою особистості та міжгруповою ворожістю. Проілюструйте прикладом.
65. Охарактеризуйте явище міжгрупової ворожості з точки зору теорії реального конфлікту, відносної депривації, соціальної ідентичності та самокатегоризації.
66. Охарактеризуйте групову мотивацію та її складові.
67. Назвіть види колективних рухів і охарактеризуйте їх особливості.
68. Назвіть і охарактеризуйте найбільш поширені типології великих соціальних груп.
69. Охарактеризуйте особливості поведінки індивіда у натовпі.
70. Поясніть як і за рахунок чого змінюється поведінка людини у натовпі.
71. Поясніть особливості протидії поширення чуток.
72. Назвіть і охарактеризуйте найважливіші умови виникнення паніки.
73. Які соціально-психологічні ознаки класів існують?
74. Здійсніть аналіз елементів структури етнічної групи.
75. Який зміст поняття «етнічні архетипи»?
76. Дайте характеристику структурним компонентам психології націй.
77. Розкрийте зміст поняття «національно-психологічні явища».
78. Які фактори впливають на розвиток національно-психологічних явищ?
79. Дайте характеристику структурним компонентам національного менталітету.
80. Розкрийте складові українського національного характеру.